

10 sterke punten van biologisch voor de bodem

1) Bodem als basis

Een vruchtbare bodem vormt de basis van de biologische landbouw. Een gezonde bodem levert gezonde planten op, waar gezonde groenten van geoogst kunnen worden.

2) Bodem, ook voor dieren belangrijk

Biologische veehouders hebben ook een band met de bodem, omdat ze hun dieren zo veel mogelijk buiten laten lopen. En het vee zorgt voor mest die door akkerbouwers gebruikt kan worden om de bodemvruchtbaarheid op peil te houden. Zo is de cirkel rond.

3) Geen uitstoot, maar opslag

Hoe we wereldwijd met de bodem omgaan, is sterk van invloed op de totale uitstoot van broeikasgas. In de bovenste meter van de bodem zit namelijk 3 x zo veel koolstof als in de lucht. Kortom: hoe meer koolstofhoudend organisch materiaal in de bodem zit, des te kleiner het broeikaseffect.

Een biologische bodem wordt regelmatig 'gevoed' met organische stof, zodat het bodemleven goed te eten heeft en gezond blijft. Organische stof komt bijvoorbeeld van dierlijke mest en van gewassen die verbouwd worden in de wintermaanden om de bodem te laten "bijkomen" na de oogst (groenbemesters). Ook compost, die biologische akkerbouwers toedienen om de structuur van hun bodem te verbeteren, bevat veel organische stof

In een Voedselbos in België (biologisch) is een organische stof gehalte van 12% aangetroffen. Dit is uitzonderlijk hoog.

4) Grote biodiversiteit

Biodiversiteit in de bodem is belangrijk voor een goede en gezonde groei van planten. Die bodembiodiversiteit is enorm. De regenwormen kent iedereen. Op een hectare grond (100x100 meter, kunnen 3000 kg regenwormen voorkomen, dat is net zoveel als 6 koeien*). En dan zijn er ook nog springstaartjes, aaltjes, bacteriën, schimmels, protozoën, mieren en nog meer wezens. Samen zorgen ze er voor dat mest verwerkt wordt tot voeding die een plant kan opnemen en dat de bodems luchtig blijven. Ze kunnen ook, in een gezonde bodem, samenspannen om bodemziekten onder de duim te houden.

Om ervoor te zorgen dat de bodemdierpjes zich thuis voelen in de grond moet een boer ervoor zorgen dat de grond zoveel mogelijk bedekt blijft, dat je bij akkerbouw regelmatig andere gewassen op dezelfde grond zet, dat je je grond niet te veel bewerkt. Maatregelen die veel biologische boeren nemen.

Wat op de grond staat, draagt ook bij aan wat er onder de grond gebeurt. Op biologische weilanden zie je niet alleen gras groeien, maar ook klaver. Langs biologische akkers zie je vaak een grote variatie aan bloemen en kruiden die nuttige insecten aantrekken.

* Bron: http://issuu.com/cropprotection/docs/soil_bio_and_ag

*"Als je niks van de bodem weet,
heb je maar een half wereldbeeld"*
Marc Siepman

5) Meer regenwormen

In het artikel 'De kracht van een levende bodem' (Dynamisch Perspectief) laat bodemonderzoeker Jan Bokhorst zes bodemprofielen van biodynamische boerderijen zien. De verschillen tussen BD-bodems en gangbare bodems zijn groot volgens Bokhorst. Zo viel op dat de drie groepen regenwormen volop aanwezig waren, wat in gangbaar bewerkte bodems zelden voorkomt.

6) Beter bestand tegen ziektes

Biologische akkerbouwers werken met een 'ruime vruchtwisseling'. Dit betekent dat op één stuk grond steeds een ander gewas wordt verbouwd. Hierdoor krijgen ziektes en plaagdierjes minder kans: een gezonde bodem is zelf in staat om "aanvallen" van buitenaf op te vangen.

7) Schonere bodem

Biologische boeren en tuinders werken zo natuurlijk mogelijk, zonder chemisch-synthetische bestrijdingsmiddelen en kunstmest. Dit heeft grote voordelen voor het milieu, wat bijvoorbeeld te zien is aan de schone sloten tussen biologische weilanden.

Een bodem mag trouwens pas na 2 jaar biologisch gecertificeerd worden. Dit komt omdat een bodem eerst schoon moet worden en vrij moet zijn van bijvoorbeeld resten van bestrijdingsmiddelen.

8) Biologisch telen gebeurt in de bodem. Ook in de kas.

Een biologische teler zorgt ervoor dat zijn planten met de wortels in de bodem staan. Vanuit de overtuiging dat een plant beter groeit en sterker wordt als je hem niet verwent met direct opneembare voedingsstoffen maar er voor zorgt dat je de bodem voedt en dat die bodem (met zijn bodemdierjes) ervoor zorgt dat het voedsel bij de plant terecht komt. In de gangbare kasteelt groeien tomaten en paprika's op substraat. Dat kan kokosstrooisel zijn of perliet, in ieder geval iets anders dan de bodem.

9) Op de lange termijn geeft een gezonde, biologische bodem een betere opbrengst.

Uit een langlopend onderzoek in de Peel blijkt dat biologische landbouwgrond dezelfde opbrengst geeft als reguliere landbouwgrond. In natte periodes presteert de biologische grond zelfs beter (zie volgende punt).

10) In natte en droge periodes presteert een gezonde, biologische bodem beter.

Klimaatverandering zorgt in Nederland al voor extremer weer: vaker en heftiger regenbuien in de winter en langere periodes van droogte in de zomer. Opslag van regenwater in de bodem kan een handje helpen dergelijke extremen te overbruggen.

In de Nederlandse grootschalige landbouw worden zware machines gebruikt. Het nadeel is dat de bodem hierdoor verdicht. Door de grond om te woelen in plaats van te ploegen, behoudt de bodem een lossere structuur. Dit is beter voor bodemdierjes en de buffercapaciteit voor (regen)water. Deze niet-kerende grondbewerking wordt al op diverse plaatsen toegepast.

